

Verksamhetsplan

**Föräldrakooperativet Käpphästen
2021–2022**

Innehåll

Innehåll

1. Organisation.....	3
1.1 Barngruppen	3
1.2 Personalen.....	3
2. Vision och strategier för förskolan Käpphästen	4
2.1 Övergripande beskrivning av verksamheten	4
2.2 Plan mot kränkande behandling.....	4
2.3 Övergripande Tema och projektarbete	5
2.4 Kalendarium för den pedagogiska verksamheten.....	5
2.5 Utvecklingsområden enligt Förskoleundersökningen	5
2.6 Våra Strategier och vårt arbetssätt.....	7
3. Käpphästens mål och riktlinjer enligt läroplanen	9
3.1 Normer och värden	9
3.2 Omsorg, Utveckling och Lärande.....	10
3.3 Barns Delaktighet och Inflytande	10
3.4 Förskola och hem.....	11
3.5 Uppföljning, utvärdering och utveckling.....	12
3.6 Förskollärares ansvar i undervisningen	13

1. Organisation

Käpphästen är en föräldrakooperativ förskola i Vällingby som drivs av engagerade föräldrar och kunniga pedagoger. Förskolan har en egen liten gård och ligger nära olika parker, skog, och grönområde. I vår verksamhet arbetar pedagogerna utifrån en miljö och hållbarhetstänk och inspireras av utomhuspedagogik. Barnens intresse och undersökningar fångas upp och följs i tema/projektarbeten. För oss är det viktigt att barnen kan delta i små grupper för att alla barn ska bli sedda, känna sig trygga och få möjlighet att påverka sin vardag på förskolan.

1.1 Barngruppen

Det finns plats för 21 barn på förskolan, dessa delas upp efter ålder på två avdelningar. Solen för de äldsta och Månen för de yngsta barnen. Under höstterminen kommer det att vara 12 barn på Solen och tre pedagoger, medan det på Månen kommer att vara 8 barn med två fasta pedagoger. På Käpphästen ser vi oss som ett arbetslag och samarbetar tätt med varandra. Morgnar och eftermiddagar samt under reflektions och planeringstid är vi sammanslagna.

1.2 Personalen

Personalgruppen består i nuläget av sju anställda, en förskollärare/ förskolechef på Solen, en förskollärare på Månen samt tre barnskötare, en resurs och ett köksbiträde. Köksbiträden jobbar heltid och arbetar förutom i köket även med städning på hela förskolan samt i viss mån i barngruppen. Samtliga pedagoger har individuell planeringstid varje vecka, reflektionstid i grupp, samt deltar på APT en gång i månaden. Personalen deltar vartannat år på en HLR-utbildning och vartannat år på en brandutbildning. Medarbetarsamtal sker varje hösttermin för att kartlägga och diskutera personalens utveckling, behov, önskningar och målsättningar.

Förskolans förskolechef/förskollärare arbetar ca. 40 % med administrativt arbete och är 60 % i barngrupp. Förskolechefen har det pedagogiska ansvaret på avdelningen Solen, samt övergripande ansvaret för hela förskolan och det administrativa ansvaret tillsammans med föräldrakooperativets styrelse.

1.3 Vårdnadshavare

Vårdnadshavarna på föräldrakooperativet är intresserade och engagerade. Alla medlemmar i kooperativet skall vara representerade i styrelsen eller i en arbetsgrupp. I form av den dagliga kontakten, utvecklingssamtal, föräldramöten, föreningsstämma, och styrelsemöten gör föräldrarna det bästa för att sätta sig in i verksamheten. Stor inblick och kunskap om verksamheten ger stort engagemang.

Även via Förskoleappen får vårdnadshavarna insyn i vår verksamhet och kan följa sitt barns utveckling på dokumentationsväggen. Förskolan använder Förskoleappen för information och kommunikation inom kooperativet. I appen kan vårdnadshavarna lägga in schema, anmäla frånvaro och se dokumentation från barnens aktiviteter, läsa veckobrev, månadsbrev och kolla på korta aktuella inlägg om dagen. Det är viktigt att regelbundet kolla Förskoleappen för att inte gå miste om information från förskolan.

2. Vision och strategier för förskolan Käpphästen

2.1 Övergripande beskrivning av verksamhet

Vi på Förskolan Käpphästen vill utifrån demokratiska värderingar bedriva en verksamhet som skapar trygghet och lägger grunden för ett livslångt lärande hos barnen. Omsorg, utveckling och lärande ska bilda en helhet i verksamheten, detta i enlighet med skollagen (2010:800) och läroplanen för förskolan (Lpfö 18).

Den pedagogiska verksamheten bedrivs av utbildade och engagerade pedagoger som jobbar utifrån en sund miljö och hållbarhetstänk som genomsyrar hela verksamheten. Vi vill att barnen får en hållbar vistelse på förskolan. Vi vill att de får positiva upplevelser av miljöarbete för att sedan stråla av stor självkänsla, optimism och handlingskraft när de tar nästa steg i utbildningen.

Vi tror att barn som får positiva upplevelser tidigt i livet, med större lust tar sig an hållbarhetsfrågor och skapar sin egen hållbara framtid. Därför har miljö och hållbarhetsarbetet en framträdande roll i det pedagogiska arbetet på Käpphästen. För att öka barnens förståelse för miljöfrågor och för det ekologiska sammanhang vi lever behöver barnen direktkontakter med naturen för att skapa rika sinnesupplevelser och erfarenheter. Vi strävar vi efter därför att ge barnen många och rika tillfällen till lek, aktivitet och inläring i naturen, i naturnära miljöer. Pedagogerna hämtar inspiration av utomhuspedagogik för att stimulera, utmana barnens utforskningar i och om naturen och om allt som är tillkopplad. Vår förhoppning är att vi lägger grunden för ett etiskt och relationellt förhållande till naturen samt de demokratiska värderingarna som detta innebär. Utomhuspedagogik är en växelverkan mellan lärande inomhus och lärande utomhus, ett samspel mellan platsen, hållbar utveckling, den personliga hälsan och jordens hälsa.

Vi strävar efter en Grön Flagg certifiering. Förskolan jobbar med Grön Flagg, ett projekt för miljöcertifiering av förskola och skola. Genom detta verktyg tydliggörs att man i den dagliga verksamheten på Förskolan Käpphästen prioriterar ett handlingsinriktat miljöarbete.

Denna miljö och hållbarhetsprofil växte fram av det övergripande temat på Käpphästen *Hållbar utveckling* som började HT-2019 och som låg grunden för verksamhetsplaneringen under de senaste två åren. Vi fortsätter med detta övergripande tema Hållbar utveckling, som var planerat för tre, och under läsåret 2021/2022 lägger vi fokuset på den ekologiska dimensionen av hållbar utvecklingen och inriktar oss i natur och miljöaspekter i vår verksamhetsplanering, för att sedan fortsätta med denna inriktning under de kommande läsåren. Vi vill erbjuda en hållbar vistelse för Käpphästens familjer även i framtiden. Utifrån det övergripande temat och med hjälp av Grön Flagg kommer vi i barngrupperna att arbeta projektinriktat med utgångspunkt ur barnens intressen.

I Läroplan för förskolan Lpfö18 s.9 finns ett stycke om Hållbar utveckling:

”En positiv framtidstro ska prägla utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – så väl ekonomisk och social som miljömässig.” (s.9)

Vi strävar efter att utbildningen på föräldrakooperativet Käpphästen ska vara rolig, trygg och lärorik för alla barn. Miljön på förskolan ska vara levande och föränderlig och på så sätt inspirera och locka barnen till lek och utforskande. Utbildningen och undervisningen på Käpphästen utgår från barnens intressen, det projekterande arbetet utmanar barnens kreativitet och nyfikenhet. Lärare och pedagoger arbetar med att erbjuda barnen nya utmaningar men också med att ge barnen tid att gå tillbaka till och tänka länge kring olika problemformuleringar och forskningsfrågor. Vi eftersträvar att undervisningen ska leda till att barnen får sina olika behov tillgodosedda, att de känner tillit till sin egen förmåga, är aktivt problemlösande, ansvarstagande.

2.2 Plan mot kränkande behandling

Alla barn har rätt att utvecklas och lära i en trygg miljö och bemötas med respekt. Förskoleverksamhet ska vara fri från diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. I enlighet med Skollagen (2010:800) kapitel 6 "åtgärd mot kränkande behandling" har förskolan Käpphästen tagit fram en plan för sitt likabehandlingsarbete. Dokumentet revideras årligen av delar av rektor och personal och likabehandlingsplanen finns alltid tillgänglig för både personal och föräldrar.

2.3 Övergripande tema och projektarbete

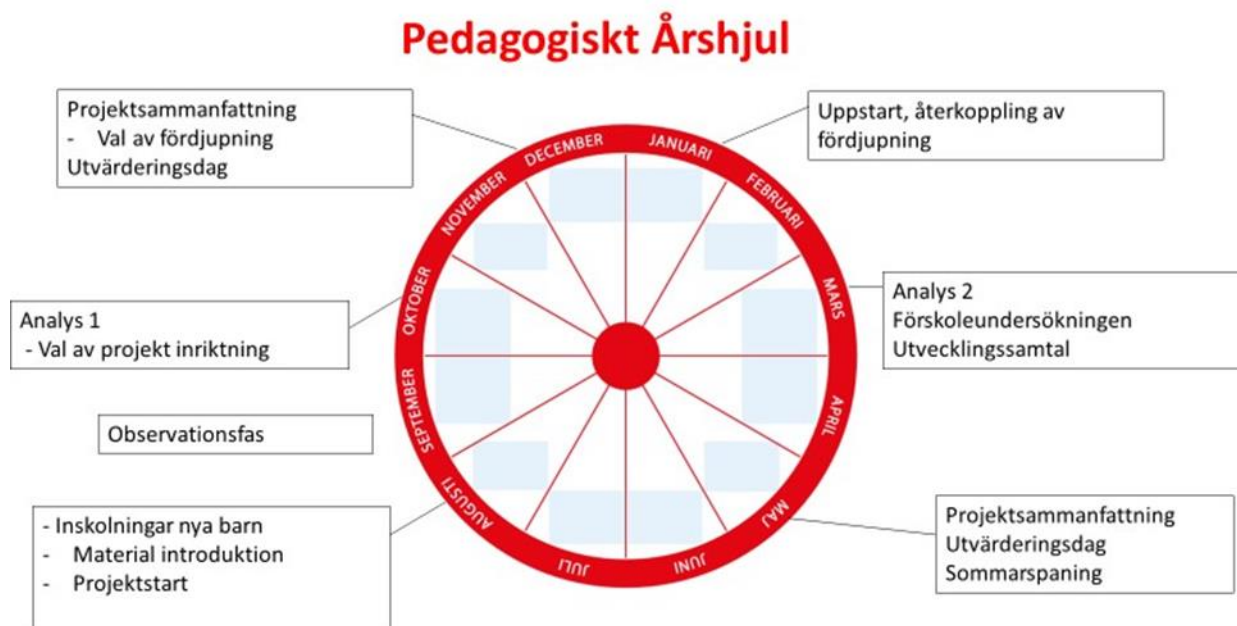
Hållbar utveckling : *"Att leva i ekologisk, social och ekonomisk balans för att inte äventyra vår egen framtid."*

"En positiv framtidstro ska präglade utbildningen. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att tillägna sig ett ekologiskt och varsamt förhållningssätt till sin omgivande miljö och till natur och samhälle. Barnen ska också ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur de olika val som människor gör kan bidra till en hållbar utveckling – såväl ekonomisk och social som miljömässig." (Lpfö18, s.9)

Begreppet hållbar utveckling består av tre dimensioner som överlappar och kompletterar varandra, den ekonomiska, ekologiska och sociala dimensionen som alla är lika viktiga. Det är balansen mellan dessa tre områden som är nyckeln till hållbar utveckling. Man brukar säga att det är den ekologiska dimensionen som är grunden till att den sociala och ekonomiska dimensionen kan existera. Därför också kommer vi att lägga lite mer fokus på den ekonomiska dimensionen under detta läsår.

Vi tänker att arbetet med hållbar utveckling inte är en engångsföreteelse utan att det är något som ständigt pågår och utvecklas i vår verksamhet och vävas in i barnens intresseområden. Utbildningen på Käpphästen ska ta tillvara barnens nyfikenhet samt utmana och stimulera deras intresse. Pedagogerna kommer att fortsätta tillsammans med barnen att utforska och undersöka vad hållbar utveckling kan vara på förskolan. Projektarbetet kommer att vara ämnesöverskridande. Utifrån barnens intresse i de olika grupperna kommer vi starta olika projekt och med hjälp av Grön flagg verktyget kommer vi att planera upp, dokumentera vårt arbete utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Barnen kommer med hjälp av alla sinnen, hela kroppen att få utforska hållbar utveckling både ute i naturen och inomhus för att utvecklas i matematik, naturvetenskap, språk, estetik, motorik, teknik, kommunikation, lek och sociala färdigheter.

2.4 Kalendarium för den pedagogiska verksamheten

2.5 Käpphästens utvecklingsområden under läsåret

- **Grön Flagg**

”Grön Flagg är ett sätt att få lärande för hållbar utveckling att genomsyra arbetet och att jobba mot mål och riktlinjer i läroplaner. Utvecklingen sker både i den pedagogiska verksamheten men också genom en mer hållbar daglig drift av verksamheten. Verket bygger på barns och ungas delaktighet och ger förutsättningar för inflytande och skapar framtidstro. Grön Flagg visar också tydligt upp att er verksamhet bidrar till ett viktigt arbete mot en mer hållbar framtid.”

Vi strävar efter en Grön Flagg certifiering genom att starta och genomföra vår första Grön Flagg resa direkt kopplat till läroplanens målen från Lpfö 18 och de Globala målen. Att vara med i Grön Flagg bidrar till att synliggöra och kvalitetssäkra det arbete som står i läroplanen. Grön Flagg är ett internationellt initiativ utformat för att uppmuntra till att hela förskolan arbetar med och agerar för hållbar utveckling. Den driv av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket och lärandeprogram Eco-Schools.

- **Öka fysisk aktivitet och rörelse**

”Barnen ska få förutsättningar att utveckla en allsidig rörelseförmåga genom att ges möjlighet att delta i fysiska aktiviteter och vistas i olika naturmiljöer. Utbildningen ska ge barnen möjlighet att uppleva rörelseglädje och därigenom utveckla sitt intresse för att vara fysiskt aktiva. När fysisk aktivitet, näringsriktiga måltider och hälsosam livs stil är en naturlig del av barnens dag kan utbildningen bidra till att barnen förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande.” (Lpfö18 s.9)

I en hållbar vistelse på förskolan ingår en frisk och aktiv närvaro. Forskningen visar att barn som rör på sig är friskare och aktivare. Att uppmuntra och utmana hela förskolan till rörelse och fysisk aktivitet kommer att få en viktig plats i verksamheten. Vuxna och barn uppmuntrar varandra för en ökad rörelseglädje. Vi stora som små kommer att delta i många fysiska aktiviteter under läsåret.

Vi kommer att uppmuntra barnen till fysisk aktivitet och rörelse. Våra utomhusvistelser i naturen kommer att ge en naturlig motorisk träning och rörelseglädje. Pedagogerna kommer att planera och skapa varierande miljöer för undervisningen som utmanar barnen i deras motoriska färdigheter men även för en aktiv återhämtning. Vistelser i naturen ser vi som hälsofrämjande. Naturen ger ro och välbefinnande samtidigt som naturen och dess material bjuder på en könsneutral, inspirerande och tillgänglig lärmiljö.

- **Högläsning**

”Barnen ska erbjudas en stimulerande miljö där de får förutsättningar att utveckla sitt språk genom att lyssna till högläsning och samtala om litteratur och andra texter.” (Lpfö 18 s.8)

Vi ser över våra rutiner och säkerställer att högläsning har en central roll i vår verksamhet med avsatt tid och plats i vår dagliga verksamhet. Vi kommer att skapa läsvänliga miljöer både i vår inne och uterum med tillgängliga vuxna läsare och samtalspartner. För att högläsning ska bli givande och utvecklande för alla barnen kommer att skapa små grupper för lästunden.

- **Information, kommunikation med vårdnadshavarna**

”Förskolan ska samarbeta med hemmen för att ge barnen möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Förskolan ska tydliggöra för barnen och barnens vårdnadshavare vilka mål utbildningen har. Detta är en förutsättning för deras möjlighet till inflytande och förståelse för förskolans uppdrag. Det är viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen, så att förskoletiden blir positiv för barnen”

Vi kommer att förbättra vår kommunikation med vårdnadshavarna genom att skapa tydlighet i våra verksamhetsdokument. Vi tydliggör mål och syfte samt vi gör våra dokument lätt tillgängliga för att föräldrarna får bättre insyn och förståelse om verksamheten och om barnens utveckling på förskolan. Vi eftersträvar en kontinuerlig, tydlig, ärlig kommunikation. Vi använder Förskoleappen främst för kommunikation. Vi skriver veckobrev, månadsbrev som publiceras på Förskoleappen samt vi lägger upp regelbundet inlägg med aktuella bilder, och delger ”guldkorn” som barnet gjort. Dessa bjuder på reflektion, samtal, fördjupning och lärande i hemmet.

2.6 Våra Strategier och vårt arbetssätt

Bemötande:

- Pedagogerna är engagerade, uppmärksamma och lyhörda – Genom personalens lyhördhet kan varje barns individuella behov tillgodoseas.

- Vi som arbetar strävar efter att alltid vara nyfikna, medforskande och närvarande pedagoger. Vi är förebilder, värnar om naturen och har medvetenhet kring de normer som råder i samhället
- Undervisningen ska kontinuerligt fokusera på att utveckla barnens sociala samspel och hänsynstagande – Detta skapar ett positivt klimat i barngruppen som kännetecknas av öppenhet och solidaritet.
- Barnen har inflytande över sin tid på förskolan och är med och påverkar olika beslut och aktiviteter – Alla barn ska bli lyssnade på och deras åsikter och tankar ska respekteras och uppmuntras.
- Kontakten mellan föräldrar och personal kännetecknas av ärlighet, närhet, respekt och kontinuitet – Nära kontakt med familjerna skapar tillit och trygghet.

Organisation:

- Pedagogerna genomför individuell samt gemensam planering i arbetslaget – Genom en kontinuerlig planering förbereder pedagogerna material och aktiviteter för undervisningen, projektarbeten och lek.
- Pedagogerna implementerar utomhuspedagogik i verksamheten och förestår för ett sunt hållbarhetstänk
- Projektarbeten är ett naturligt inslag i den pedagogiska verksamheten, den utgår från det övergripande temat hållbar utveckling och är ämnesöverskridande så att alla de olika målen i LpFö18 täcks i utbildningen.
- Utbildningen utgår från och tar tillvara på barnens olika intressen och behov – Pedagogerna ska vara flexibla och kunna spontanplanera för att ta vara på barnens intressen som uppstår i stunden.
- Vi delar in barnen i mindre grupper under stora delar av dagen – Detta skapar ett lugnare klimat och goda förutsättningar undervisning, lek och lärande.

Miljön:

- Verksamheten bygger på en levande och föränderlig miljö som tillgodoser barnens varierande behov och intressen.
- Utbildningen sker både inomhus och utomhus i tillgängliga inspirerade lärmiljöer. Det möjliggör för barnen att använda alla sina sinnen, hela sin kropp i sitt lärande
- Naturen ses en grundläggande del i lärandet, där barnen med alla sinnen och hela kroppen utforskar och skapar konkreta erfarenheter i autentiska situationer.
- Utomhusmiljön och inomhusmiljön i förskolan kompletterar varandra.
- Utomhusvistelser på förskolans gård, utflykter till naturnära platser, skog, parker har ett betydande roll i vår verksamhet
- Vi erbjuder barnen att prova på olika skapande material och tekniker – Exempelvis att måla och rita samt att arbeta med material som lera, pärlor, fjädrar, paljetter, knappor, tyg, kartong, samt naturmaterial som pinnar, stenar, kottar, löv, kastanjer, snö, is, vatten.
- Olika material för bygg och konstruktion erbjuds på förskolan – T.ex. lego, klossar, DUPLO, magneter, nopperklossar, mekano men lika väl tar vara naturens resurser för att bygga med i våra uterum.
- Vi erbjuder en miljö för fantasilek med olika rekvisita och utklädningskläder.
- Miljön utomhus kompletteras med material som barnen har fri tillgång till i utomhusförrådet – Exempelvis bollar, klubbor, koner, rockringar, djur, spadar, hinkar och formar av olika slag. På vintern erbjuder vi även pulkor, snösläddar och stjärtpappar.

Vi erbjuder sensoriska material samt olika material som inspirerar till och utmanar i rörelse och fysisk aktivitet.

Den pedagogiska verksamheten:

- Språket ska utgöra en grundsten i utbildningen – Vi arbetar medvetet med ord, ordförståelse och nya begrepp för att öka barnens ordförråd och ge dem ett mer nyanserat språk, genom t.ex. samtal, dialoger, böcker, sagor, ramsor, sånger samt genom gester och kroppsspråket.
- Utbildningen utomhus ska prioriteras och ses som en del i det dagliga arbetet, i vilket även det projekterande arbetet ingår. – Vi är utomhus i alla väder och strävar efter att erbjuda alla barn att delta i naturpromenader eller utflykter till skogen/parker flera gånger i veckan under hela året.
- Rörelselekar och fysisk aktivitet av olika slag ska vara en central del i undervisningen – Vi uppmuntrar barnen till rörelse ute på gården och utflyktsplatser samt erbjuder jumpa/miniröris och olika organiserade rörelselekar i dungen.
- Digitala verktyg/hjälpmiddel integreras pedagogiskt i undervisningen – Vi arbetar med digitalkameror, iPads med olika pedagogiska appar tillsammans med barnen.
- Förskolan erbjuder alla barn olika sorters kulturutbud – Kultur för, med barn och av barn. Vi erbjuder barnen ett stort utbud av böcker. Barnen är själva skapare av kultur när de dramatiserar och skapar egna berättelser. Varje termin strävar vi även efter att erbjuda ett teaterbesök och /eller museum besök med barnen.
- Matematik, naturkunskap och teknik tillhör förskolans fokusområden och arbetas med på ämnesövergripande inom vårt tema och genom det projekterande arbetet. Vi strävar efter att barnen ska lära sig nya begrepp inom de olika ämnena, bli nyfikna och vetgiriga samt att de ska få lust till att leka och lära.
- Spel av olika slag erbjuds på förskolan – Genom spel och andra liknande aktiviteter övar barnen turtagning, samt lär sig nya regler och att följa instruktioner.
- Lek är grund för all lärande. Barnens lek ska vara båda spontan, fri av vuxen styrning men även styrd och planerad. Den fria leken dock alltid ska ske tillsammans med närvarande (ser, hör och förstår leken men kanske inte aktiv i leken) pedagoger. De planerade vuxenstyrda lekar som t.ex. olika grupp lekar, retoriklekar och som sker tillsammans med en aktiv och närvarande vuxen ger möjlighet för en mångsidig utveckling av olika sociala, kommunikativa färdigheter för alla barnen.

3. Käpphästens mål och riktlinjer enligt läroplanen

3.1 Normer och värden

Lpfö 18, s. 12:

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- *öppenhet, respekt, solidaritet och ansvarstagande,*
- *förmågan att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,*
- *förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,*
- *respekt och förståelse för alla människors lika värde och de mänskliga rättigheterna, och*
- *Ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.*

För att nå målen har vi valt att arbeta enligt följande:

- **Det dagliga bemötandet** – Vi kommer dagligen i kontakt med olika situationer i förskolan som handlar om normer och värden och arbetar med detta genom vårt förhållningssätt och vårt bemötande gentemot barnen. Pedagogerna fungerar exempelvis som ett stöd vid konflikthantering och ger barnen verktyg för att de själva ska kunna lösa konflikter genom att prata med varandra. Vi lär barnen att säga ”stop” och att sätta upp handen för att markera att något inte känns okej. Men ansvaret ligger på oss vuxna att se till att inget barn blir utsatt för kränkande behandling. Vi förespråkar inkludering och att alla ska få vara med, men också behovet av att vara själv och ha ett litet sammanhang. Vi är förebilder och visar barnen genom våra handlingar vad en hållbar utveckling kan innebära
- **Rutiner** – Genom våra dagliga rutiner, exempelvis handtvätt, måltider och vila, lär vi också barnen att ta ansvar. När barnen vet vad som gäller vid olika situationer vet de också hur de ska agera och vad som förväntas av dem, vilket skapar trygghet hos barnen.
- **Källsortering** – Under läsårets gång arbetar vi med återvinning och sortering, vilket lär barnen kunskap om olika material samt utvecklar omsorg om närmiljön. Vi använder oss av ”Sopsamlarmonstren” som ett pedagogiskt material samt material från stiftelsen ”Håll Sverige rent”.
- **Utomhuspedagogik** all personal ska utbildas och få kontinuerlig handledning inom utomhuspedagogik.
- **Hållbar Utveckling** – Vi kommer försätta och fördjupa oss både barn och vuxna i många frågor och reflektioner som rör normer och värden för en hållbar framtid.

3.2 Omsorg, Utveckling och Lärande

Lpfö 18, s.13:

Utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen. Den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet.

Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i LpFö18 samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas till vara för att skapa mångfald i lärandet.

För att nå målen har vi valt att arbeta med:

- **Ett lustfyllt lärande** – Vi strävar efter att verksamheten ska vara rolig och lustfylld för alla barn. Vi utmanar barnen och erbjuder olika aktiviteter och projekt, med utgångspunkt från läroplanens riktlinjer kring språk, matematik, naturvetenskap, teknik, rörelse, kultur, bygg och konstruktion och skapande. Undervisningen och utbildningen ska förändras med barnen, projektet ska vara tillgängligt och kunna utforskas i alla rum, all tid på förskolan. Det är utifrån barnens intressen som projekt växer fram, det är pedagogernas

ansvar att stimulera dessa intressen och ge dessa intressen möjligheter att växa och förgrena sig.

- **Trygghet** – Vi anser att trygghet är en viktig del av utbildningen i förskolan som bidrar till att utveckla barnens tillit och självkänsla. Om barnen känner sig trygga kan de ge uttryck för sina behov och känslor samt ge utlopp för sin kreativitet och vetgirighet.
- **Leken** – Utveckling och lärande sker genom leken. Vi anser att leken är viktig och strävar efter att erbjuda pedagogiska miljöer som inbjuder till lek och utforskande av material. Förutom att barnen lär sig ny kunskap genom leken bearbetar de och ger uttryck för sina erfarenheter genom leken och leken bidrar även till att utveckla barns sociala samspel.
- **Motoriska färdigheter** – Vi anser som viktigt att uppmärksamma att barns uppväxtvillkor påverkar hälsan under resten av livet. Samt vi anser att motoriken är en viktig del i barns allomfattande utveckling och därför vill vi att barnen ständigt får utveckla sin grovmotoriska förmåga på förskolan. Bra kroppsuppfattning ger en stark självkänsla och självförtroende vilka är drivkrafter i all lärande.

3.3 Barns Delaktighet och Inflytande

Lpfö 18, s.16:

Utbildningen i förskolan ska lägga grunden för att barnen ska förstå vad demokrati är.

Barnens sociala utveckling förutsätter att de alltefter förmåga får ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön på förskolan.

Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- *Intresse och förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter så att de kan påverka sin situation,*
- *förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön på förskolan, och*
- *förståelse för demokratiska principer och förmåga att samarbeta och fatta beslut i enlighet med dem.*

För att nå målen har vi valt att arbeta med:

- **Självständighet:** Vi strävar efter "självgående barn" med stor handlingskraft som tror på sig själva och sina förmågor. Vi uppmuntrar barnen till att pröva själva innan vi hjälper dem med utmaningen i fråga, det kan handla om av- och påklädnad, ett pussel, att bygga något eller att dela potatisen vid måltiden. Pedagogerna vägleder barnen och ger dem verktyg för att själva klara av uppgifter och finns som ett stöd då barnen möter på motgångar. Likaså finns vi där vid medgångar och berömmar barnens handlingar då de klarat av en uppgift eller lyckats med en utmaning.
- **Lyhördhet:** Vi lyssnar på barnen och ger dem utrymme för att uttrycka sina känslor och åsikter. Gällande de yngsta barnen som inte har det verbala språket försöker vi förstå genom att läsa av kroppsspråk och läten efter bästa förmåga.
- **Ansvar:** Vi strävar efter att barnen lär sig att ta ansvar för sina egna handlingar samt utvecklar empati och solidaritet. Vi uppmanar barnen att vara måna om vårt material på

förskolan och att plocka undan efter sig då de lekt färdigt eller är klara med en aktivitet. Vi uppmanar barnen att värna om naturen och vi lär de om allemansrätten.

- **Inflytande:** Vi erbjuder olika valmöjligheter för att ge barnen inflytande över olika situationer och låter dem fatta egna beslut. Vi placerar material och leksaker i barnens höjd eller så att materialet är synligt så att barnen kan peka på eller berätta vad de vill ha. Projektarbete utgår från och utvecklas utifrån barnens intressen. Barnen dokumenterar själva i projektarbetet och får återkommande återvända till dokumentationen genom reflektionsmöten och smågruppsarbeten. För att barnen på så sätt ska få inflytande över både dokumentationen och projektets förgreningar.

3.4 Förskola och hem

Lpfö 18, s. 17:

”Vårdnadshavaren har ansvar för sina barns fostran och utveckling. Förskolan ska komplettera hemmet genom att skapa bästa möjliga förutsättningar för att varje barn ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt. Förskolans arbete med barnet ska därför ske i ett nära och förtroendefullt samarbete med hemmen.”

Så här arbetar vi på förskolan Käpphästen:

- **Kommunikation** – Vi eftersträvar en rak, ärlig och öppen kommunikation mellan föräldrar och personal, där föräldrarna ska känna att de kan komma med funderingar och feedback gällande sitt/sina barn och gällande verksamheten. Vid lämning och hämtning sker en daglig kommunikation och vi strävar efter att delge ”guldkorn” som barnet gjort, utvecklat, upptäckt eller sagt under dagen, förutom att allmänt berätta hur dagen varit och vad vi sysslat med i verksamheten.
- **Samtal** – Innan nya barn börjar har vi ett inskolningssamtal med de nya familjerna för att skapa en god introduktion till förskolan och vår verksamhet. En tid efter inskolningen erbjuder vi på ett uppföljningssamtal där vi återkopplar kring tiden som gått. Under vårterminen erbjuder vi utvecklingssamtal för samtliga barn, där vi tillsammans med vårdnadshavarna pratar kring barnets utveckling och lärande. På föräldrarnas önskan eller på vår begäran erbjuder vi vid behov samtal under läsårets gång.
- **Sammankomster** – Vi erbjuder ett föräldramöte under höstterminen samt bjuder in familjerna till ett föräldrafika i samband med Lucia i december och till en sommaravslutning i juni.
- **Föräldramöte** – under höstterminen bjuder vi in alla föräldrar för att berätta om vår verksamhet, om våra mål samt för att diskutera frågor som är viktiga för föräldrarna
- **Pedagogisk dokumentation** – Genom dokumentation, inne på avdelningarna, på ytterdörren till förskolan och i informationsbrev ger vi föräldrarna en inblick i verksamheten och en möjlighet för dem att tillsammans med sina barn reflektera över barnens utveckling och lärande. Genom dokumentationen kan föräldrar och andra

närstående vuxna se ifall verksamheten ger spår hemma eller vice versa. Dokumentationen är tänkt att fungera som barnens verktyg till sitt lärande och därmed föräldrarnas länk till deras lärande på förskolan.

- **Dagliga ögonblicksbilder** – kort, aktuellt information om gruppens dag med bilder som bjuder på samtal och reflektion i hemmet. Tillgänglig på Förskoleappens anslagstavla.
- **Veckobrev** - Är ett slags informationsbrev avdelningsvis. Ambitionen är att det skall komma ut varje fredag, med information till barn och föräldrar om kommande händelser samt en sammanfattning av barnens projektvecka, intressen, utforskande och lärande. Tillgänglig på Förskoleappens anslagstavla.
- **Månadsbrev** – Rektorsbrev utifrån ett helhetsperspektiv. Informerar om verksamhetens utveckling och om det aktuella läget på förskolan.

3.5 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Lpfö 18. s.18:

Alla som ingår i arbetslaget ska utifrån sina roller genomföra utbildningen i enlighet med de nationella målen och undersöka vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra utbildningen och därmed öka måluppfyllelsen.

Syftet med utvärdering är att få kunskap om hur förskolans kvalitet, dvs. verksamhetens organisation, innehåll och genomförande kan utvecklas så att varje barn ges bästa möjliga förutsättningar för utveckling och lärande.

Det är analyserna av utvärderingens resultat som pekar ut väsentliga utvecklingsområden. All form av utvärdering ska utgå från ett tydligt barnperspektiv. Barn och föräldrar ska vara delaktiga i utvärderingen och deras röster ska lyftas fram.

Så här arbetar vi på förskolan Käpphästen:

- **Personalmöten** – Vi har månadsvis en kontinuerlig arbetsplatsträff (APT) och varje termin har vi även en planeringsdag och en utvärderingsdag. Under dessa tillfällen får vi möjlighet att planera, utvärdera och reflektera tillsammans. Detta för att kunna utveckla den pedagogiska verksamheten och förskolans kvalitet.
- **Pedagogisk dokumentation** – Vi och barnen dokumenterar undervisningen och barnens lärande med digitalkameror samt lärplattor. Vi och barnen väljer ut bilder som hänger upp på väggarna/dörren för att synliggöra barnens utveckling och lärande, samt ge barnen möjlighet att tillsammans med barn och vuxna reflektera över vad som hänt och vad som skulle kunna hända. Bilderna fungerar som underlag i reflektioner tillsammans med barnen och i arbetslagen. Pedagogerna använder sig av reflektionsunderlag och spaltdokumentationer när de möts i reflektion.
- Genom att reflektera över varje individuellt barn och genom att skriva underlag för utvecklingssamtal följer vi även upp och dokumenterar varje barns utveckling och lärande.

- **Planering, reflektion och utvärdering** – Den pedagogiska dokumentationen, barnens intressen och göranden ligger till grund för planeringen av utbildningen och undervisningen. På måndagar har personalen planering i arbetslagen, där de planerar upp och förbereder inför veckans aktiviteter. Vi skriver ner och dokumenterar våra och veckoplaneringar i SKA -underlaget. SKA-underlaget utvärderas och analyseras en gång per termin.

3.6 Förskollärares ansvar i undervisningen

Lpfö 18. s.19:

Undervisningen i förskolan ska ske under ledning av förskollärare och syfta till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden. Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att

- *omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet,*
- *planering och genomförande utgår från LpFö18 och från det kunnande och de erfarenheter som barnen tidigare har tillägnat sig,*
- *spontant uppkomna aktiviteter och intressen, vardagliga aktiviteter och rutiner i förskolan blir en del av undervisningen, och*
- *utveckla pedagogiskt innehåll och miljöer som inspirerar till utveckling och lärande och som utmanar och stimulerar barnens intresse och nyfikenhet samt håller kvar deras uppmärksamhet.*

Så här arbetar vi på förskolan Käpphästen:

I varje arbetslag ingår en förskollärare. I arbetslagen planerar vi undervisningen efter att vi tillsammans reflekterat kring vad vi kan se i den pedagogiska dokumentationen. Utefter barnens intressen och det övergripande temat hållbar utveckling planeras aktiviteter veckovis, som är ämnesöverskridande. De pedagogiska miljöerna skall utformas och förändras utifrån de reflektioner som görs i arbetslagen under ledning av förskolläraren.

Under förskolechefens ledning kommer vi tillsammans under läsåret att lära oss och succesivt implementera en miljö och hållbarhetstänk. Vi kommer att lära oss mer om utomhuspedagogik och steg för steg kommer vi ta ut vår verksamhet i uterummet, i naturen. Vi kommer tillsammans med barnen att lära av naturen i naturen, utforska bodyminde och göra egna sinnesupplevelser. Vi kommer att undersöka utomhuspedagogikens möjligheter tillsammans med Titti Olsson genom boken *Ute året runt*.